

Petřín, kopec nad Prahou

PO NEZNÁMÝCH KOUTECH ZNÁMÉHO MÍSTA

Že se tyčí v Praze nad Malou Stranou, na dohled Hradu, je jasné. Na jeho svazích se narodil Jan Neruda i Karel Hynek Mácha. Ale to není zdaleka všechno. Tušíte třeba, co se skrývá v galerii mistra Reona nebo jak nazí chlapci hrající si s žábami u fontány souvisej s prezidentem Masarykem?

Těžko si dokážeme Petřín představit bez rozhledny, lanové dráhy či bludiště. Milovníci historie jistě připomenou také kostel sv. Vavřince, poutní cesty a spousty soch. O restauraci na Nebozízku, tehdy vinici, kde se šišlavý Václav IV. coby pachole neuměl rozhodnout, zda chce „kachnu, nebo zizek“, ani nemluvě. Petřín je vrch mnoha tváří. Proslulých, byť „emeritních“ vinic jak z italského Merana v bývalé Seminářské zahradě, s věžemi kostelů na dohled. Anebo temných lesů a kamenných bludišť v zahradě hrabat Kinských. Vydejme se tedy vzhůru jej blíže poznat, nejlépe z Újezdu!

Podivuhodný osud jednoho plácku

V prodloužení Vítězné ulice od Národního divadla stojí od roku 2002 jedno z nejdiskutovanějších děl poslední doby: Pomník obětem komunismu Olbrama Zoubka a architektů Zdeňka Hölzela a Jana Kereka. Na monumentálním schodišti se sedm bronzových plastik postav jako by postupně vytrácí. Kdysi v těchto místech stávala újezdská kasárna, kde v roce 1834 přišel na svět básník a spisovatel Jan Neruda. Mámě Barboře bylo šestatřicet, tatínek Antonín tady jako vojenský vysloužilce získal trafik. V roce 1929 (nebo 1932) byla kasárna zbourána, o dva roky později tady postavili básníkovi sochu od Karla Dvořáka. Vydržela do šedesátých let, dnes ji najdete v Národním muzeu. Místo připomíná pomníček a lípa vysazená v roce 1984.

Dnes kamenný Jan Neruda shlíží ze svých milovaných sadů na rodnou Malou Stranu na severní straně lanovky. Sochař Jan Simota

a architekt Karel Lapka vytvořili muže starého, životem unaveného. Později se zde uvažovalo o soše prezidenta Masaryka. V den desátého výročí Masarykovy smrti byl proveden výkop za účasti Jana Masaryka i Hany Benešové, vše ale předešel Vítězný únor. K odhalení 28. října 1968 při padesátém výročí vzniku republiky nedošlo, po-

mník Vincence Makovského šel do stoupy. Dva nazí chlapečci od Karla Dvořáka hrající si v bazénku s rybkou a žábami pak byli osazeni anonymně nedaleko Jana Nerudy. Málodko tušil, že pomník představuje prezidentovy vnuky Herberta a Leonarda Revilliodovy, narozené 1921 a 1922. Leonard zahynul ve vojenském letounu v roce 1944 a Herbert po těžké nemoci o rok později. Tajemství vyšlo na jevo teprve nedávno.

Podivuhodná galerie

Petřín je plný zahrad. Vrtbovská, Lobkovická, Seminářská... Vstupme do poslední z nich. Příznivci Mistra Jana Husa měli kališnický kostel už v roce 1584. Stál vysunutý do svahu, západně od místa dnešního chrámu Panny Marie Vítězné s Pražským Jezulátkem. Rudolf II. 9. července 1609 svým Majestátem zrovnoprávnil církev a luteráni, kteří ho předtím navštěvovali, si mohli postavit vlastní svatostánek. Stál 62 tisíc zlatých rýnských a je pod ním podepsán císařský stavitel Giovanni Mario Filippi. Jenomže do bitvy na Bílé hoře mnoho času nezbývalo. Luteránští kazatelé opouštějí zemi v roce 1622, o dva roky později karmelitáni přebírají kostel. Při přestavbě vznikl i klášter, který vydržel do josefínských reforem.

FOTO: RICHARD GRÉGR

Nedaleko odtud nad restaurací Nebozizek se v patrovém domku ve stráni usadil malíř s exotickým jménem Reon Argondian. Jan Zahradník ovšem pochází z Vyšehradu a po emigraci strávil roky ve Švýcarsku i třeba v Bretani, kde získal uznání jako malíř. Jeho Magickou jeskyni znají návštěvníci z Mostecké ulice. Dnes svoji galerii, plnou svých obrazů i exotických bůžků, přenesl na Petřín.